

POROČILO O PRESKUSU ŠT.: U2015-006

Naročnik: Roman Habjanič, Zavod za Gozdove, Območna enota Celje,
Ljubljanska 13, 3000 Celje

Številke zapisnikov: -

Št. vzorca iz zapisnika: 10141502

Opis vzorcev: *Salix* spp., vejice stare eno leto

Datum prejema vzorcev: 20. 4. 2015

Čas izvajanja preskusa: od 20. 4. 2015 do 15. 5. 2015

Datum izdaje poročila: 10. 6. 2015

Namen testiranja: ugotavljanje vzroka poškodovanosti vrh in predlog ukrepov za
izboljšanje njihovega zdravstvenega stanja

Vzorec	Metoda	Rezultat	Opomba
10141502	LVG Morfološka analiza – Žuželke	Lepidoptera: Sessidae (steklokrilci)	-

Analizni izvid opravila:
dr. Maarten de Groot in dr. Nikica Ogris

Tehnično odgovornost prevzema:
prof. dr. Dušan Jurc

DODATEK K ANALIZNEMU IZVIDU ŠT. U2015-006

1) UVOD

Dne 20. 4. 2015 ste nas obvestili o pojavu poškodb v nasadu vrh v Ormožu v 2015 (lokalno ime Gližine, parcelna št. 917/1, koordinate GK X: 140.930 m, Y: 587.927 m). Poškodbe so se pojavile na enoletnih vrbovih šibah, ki se uporabljajo v pletarstvu za pletenje košar. Šibe so bile na več mestih ranjene, vsako rano pa je obraščal kalus (slika 1). Podolžni prerez vejice je pokazal, da se zunanja odprtina (rana) nadaljuje v ovalen rov v strženu. Črvina ni bila prisotna. V eni od vejic smo znotraj rova našli mrtvo ličinko (slika 2). Gosenica te vrste žuželk povzroča gospodarsko škodo, saj se prizadete vrbove šibe na ranjenem mestu zlahka prelomijo in zato niso več uporabne za pletivo.

2) IZVEDBA ANALIZ

V Laboratoriju za varstvo gozdov Gozdarskega inštituta Slovenije smo izvedli morfološko analizo najdene ličinke. Analiza je pokazala, da je poškodbe na vrbovih šibah povzročila gosenica metulja iz družine steklokrilcev (Lepidoptera, Sessidae).

3) DISKUSIJA IN PREDLOGI ZA UKREPANJE

Steklokrilci so družina metuljev, ki je dobila ime po izgledu sprednjega para kril, ki je značilen za predstavnike te družine. Ta krila so namreč slabo pokrita z luskami, zato so prozorna oz. steklasta (Jurc, 2008). Drugi par kril je obarvan, lahko pa tudi prozoren. Za odrasle osebkje je značilen tudi šop dlačic na koncu zadka. Gosenice so umazano bele in skoraj gole. Navadno živijo v lesu, kjer izjedajo hodnike iz katerih izrivajo svoje iztrebke. Hodniki so dolgi, široki, ovalni in brez črvine. Ličinka se zabubi v kokon iz črvine blizu površine skorje. V Sloveniji je znanih 48 vrst steklokrilcev (Jurc, 2008). Na vrbah se pojavljajo naslednje vrste: *Synanthedon formicaeformis* (Esper 1783), *S. flaviventris* (Staudinger 1883), *S. vespiformis* (Linnaeus 1761), *Paranthrene diaphana* Dalla Torre & Strand 1925 in *P. tabaniformis* (Rottemburg 1775).

Ukrep, ki ga predlagamo, je odstranitev poškodovanih vej. To storite tako, da prizadete veje odrežete tik ob deblu drevesa in jih sežgete. Ukrep je smiseln samo, če so gosenice in bube še prisotne v vejah, saj v nasprotnem primeru ukrep nima vpliva na škodljivca. Mogoča je tudi uporaba insekticida, ki ga pripravimo iz raztopine 25 % Trichlorphon in 40 % Chlorpyrifos – Dursban 40 % in vbrizgamo neposredno v odprtino v vejici (Schmutzenhofer in sod., 1996).

Aplikacija insekticida na večjih površinah ni ekonomična, zato se v večjih nasadih poslužujemo mehanskega ukrep, tj. odstranjevanja in sežiganja vej.

4) DOKUMENTACIJA S FOTOGRAFIJAMI

Slika 1: Rana, odprtina, skozi katero gosenica steklokrilca izriva črvino.

Slika 2: Hodnik v strženu vrbove šibe z mrtvo gosenico steklokrilca.

5) VIRI

Jurc M. 2008. Gozdna zoologija. Ljubljana, Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire: 348 str.

Schmutzenhofer H., Mielke, M.E., Luo Y., Ostry M.E., Wen J. 1996. Field guide/manual on the identification and management of poplar pests and diseases in the area of the "Three North 009 Project" (North-Eastern China). FAO in China Forestry Publishing House. Povezava: <http://www.fao.org/docrep/006/ad114e/AD114E00.htm> (8. 6. 2015)

Dodatek k analiznemu izvidu sestavila:
dr. Maarten de Groot in dr. Nikica Ogris

Tehnično odgovornost prevzema:
prof. dr. Dušan Jurc